

NSC en BBB zetten pensioenvoorstel door, ondanks hard oordeel Raad van State

Ondanks een vernietigend oordeel van de Raad van State zetten NSC en BBB hun plan door voor meer inspraak bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Met een aangepast voorstel doen ze een ultieme poging, maar politieke steun is nog ver weg.

[Hessel von Piekartz](#)

is politiek verslaggever van de Volkskrant en schrijft over pensioenen en sociale zekerheid.

10 april 2025, 16:39

Pieter Omtzigt (NSC), Henk Vermeer (BBB) en Agnes Joseph (NSC) in overleg over het pensioenstelsel, januari dit jaar. David van Dam / de Volkskrant

In januari dienden NSC en BBB gezamenlijk een voorstel in waarmee ze pensioenfondsen willen verplichten om bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel eerst hun leden te raadplegen in een referendum. Stemt een meerderheid tegen het overzetten van de pensioenen, dan blijft het reeds opgebouwde pensioengeld in het oude stelsel. Nieuw pensioengeld komt wel in het nieuwe stelsel.

De presentatie van het plan leidde meteen tot felle kritiek. Pensioenfondsen wezen erop dat de overgang naar het nieuwe stelsel al in volle gang is en het voorstel de zeer complexe operatie in de weg zit. Bovendien zou een tegenstem in een referendum betekenen dat er twee stelsels naast elkaar moeten bestaan. Dat is volgens de fondsen niet uitvoerbaar.

Vernietigend oordeel

De Tweede Kamer wilde daarom dat de Raad van State met spoed naar het voorstel zou kijken. Vorige maand oordeelde het adviesorgaan ronduit vernietigend. Volgens de Raad hadden de indieners onvoldoende gekeken naar de negatieve gevolgen voor pensioendeelnemers en was het plan 'onvoldragen'.

De indieners zouden de solidariteit in het stelsel in gevaar brengen. Blijven oude pensioenen achter, dan komen namelijk ook de buffers die onder de oude regels moeten worden aangehouden niet vrij. Dat geld is nodig om te voorkomen dat 45- tot 55-jarigen er in het nieuwe stelsel op achteruitgaan.

Ook wordt de kans op een koopkrachtig pensioen volgens de Raad kleiner. Stemt een meerderheid tegen het overzetten van de oude pensioengelden, dan blijven die in een stelsel waar geen nieuw geld meer bijkomt. Dat is relatief duur en fondsen moeten het geld bovendien voorzichtiger gaan beleggen.

De Raad deelde het standpunt van de fondsen dat het voorstel leidt 'tot een ernstige verstoring van het transitieproces'. Ook maakt het beheren van twee stelsels het werk van pensioenfondsen 'aanzienlijk complexer'.

Aangepast voorstel

Niet doen, luidde dus het advies van de Raad. Maar dat zijn NSC en BBB niet van plan. NSC-Kamerlid Agnes Joseph, de belangrijkste aanjager van het plan, vindt dat de Raad van State in de kritiek weinig oog heeft voor het principiële punt dat mensen het recht hebben op inspraak. De overheveling van de pensioenmiljarden is volgens haar een inbreuk op het eigendomsrecht. Daarom zet ze het plan door, zij het met enkele aanpassingen.

In het aangepaste voorstel verdwijnt het referendum wat naar de achtergrond. Het uitgangspunt is dat fondsen alle deelnemers individueel de keuze geven of ze opgebouwd pensioen in het nieuwe of het oude stelsel willen. Pas als fondsen dat 'individuele bezwaarrecht' niet bieden, moeten zij een referendum organiseren.

Op die manier wil Joseph voorkomen dat de meerderheid bepaalt wat er met ieders pensioengeld gebeurt. Door iedereen een individuele keuze te geven, denkt de NSC'er ook dat de kans op rechtszaken afneemt.

Minder kans op pensioenverhoging

Daarnaast biedt het aangepaste voorstel de mogelijkheid om ook geld dat achterblijft in het oude stelsel in te zetten om de groep 45- tot 55-jarigen in het nieuwe stelsel te compenseren. Fondsen krijgen de mogelijkheid om daarvoor een deel van de reserves aan te spreken die ze in het oude stelsel moeten aanhouden.

Dat heeft wel consequenties voor met name gepensioneerden die hun opgebouwde geld in het oude stelsel willen laten. Een kleinere buffer betekent ook een kleinere kans op

pensioenverhoging. Daarom benadrukt Joseph dat het gebruik van reserves altijd 'goed onderbouwd en evenwichtig' moet zijn.

Politieke steun onzeker

Hoewel er hier en daar wat scherpe kantjes van het voorstel af zijn, staat de romp nog overeind, en daarmee ook de kritiek erop.

De kans dat het voorstel erdoorheen komt, blijft mede daarom uiterst onzeker. In de Tweede Kamer is een groot deel van de partijen voorstander van meer inspraak over de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, maar hun steun is niet zeker. Zo heeft de PVV zich nog niet over de kwestie uitgesproken.

In de Eerste Kamer is een meerderheid sowieso ver weg. Bovendien hebben NSC en BBB te maken met tegenstand binnen de eigen coalitie nu de VVD zich hevig tegen het plan verzet.